



# SVĚTLO



TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

2. ČÍSLO

12. ZÁŘÍ 1993

## JE KATOLICISMUS TOTALITNÍ?

*S těmito názory se setkáváme v poslední době stále častěji. Zasvěcení českého národa Kristu skrze P. Marii na Velehradě prý bylo totalitním aktem, připomíná se znovu upálení Husovo, pobělohorská rekatolizace atd. Katolicismus prý je ve své podstatě protidemokratický, totalitní.*

**Radomír Malý**

kostel v Senetářově, okres Blansko -  
ilustrační foto, archiv autora

**J**aká jsou fakta? Především je nutno se všech těchto kritiků zeptat, kdy v moderní době podpořila katolická

církev totalitní režim proti demokracii? Obě nejhrůznější totalitní diktatury  
(pokračování na str. 2)



# JE KATOLICISMUS TOTALITNÍ?

(pokračování ze str. 1)

dvacátého století - nacismus a komunismus - katolíky pronásledovaly krvavě, neboť Církev se netajila svým odporem vůči jejich ideologii ještě dříve, než se dostaly k moci. Avšak odpůrci argumentují ještě jinak: hned připomenou hranice pro kacíře, inkvizice, násilné vnučování katolické víry ve středověku. "To všechno by Církev znovu dělala, kdyby měla moc...", zaznívá z rozhovorů s nejrůznějšími ateisty, materialisty, agnostiky a dalšími, totéž se oyzívá i v mnoha novinových článcích.

Neobhajujeme neobhajitelné. Je však třeba rozlišovat minulost a současnost. Středověká společnost byla úplně jinak strukturována a také upalování kacířů se tehdy chápalo zcela jinak než je tomu dnes. V historickém vývoji je třeba vidět, že po ediktu milánském r. 313, jímž císař Konstantin v římské říši udělil Církvi svobodu, to bylo křesťanství, které odstranilo dosavadní tresty pro ty, kdo nevyznávali státní ideologii. Pohanští císařové posílali křesťany na popraviště a nechávali je roztrhat dravou zvěř. Křesťanství, císařové - aniž byli nějakými anděly, spíše naopak - toto s pohany nedělali a měli v tom plnou podporu papežů. Pohanství v římské říši klidně doznělo, aniž jeho vyznavače někdo pronásledoval. To se týká i raně feudálních evropských států a pokud došlo k vybočení z této řady, například u Karla Velikého, který násilím přinutil pohanské Sasy ke křtu, následovalo ihned odsouzení ze strany církevní autority. Rovněž tak židé měli naprostou svobodu, co se týká vyznávání svého náboženství, i když postrádali občanskou rovnoprávnost s křesťany, byli nuceni žít v ghettoch a stávali se terčem mnoha krutých a politováníhodných pogromů. Ty však byly celou řadou papežských ediktů odsuzovány. Požadavek náboženské svobody pro pohany, mohamedány a židy ve starověkém i středověkém křesťanském státě byl jasně formulován autoritou největších církevních učitelů - sv. Augustina a sv. Tomáše Akvinského.

Poněkud jinak se vyvinul vztah k odpadlíkům od katolické víry - k heretikům. I tady dlouho trvala Církev na principu tolerance. Když vzdorocísař Maxim r. 384 popravil v Trevíru odpadlíka Prisciliana, dočkal se ostrého odsouzení papeže Siricia, zejména ale biskupů sv. Martina z Toursu, sv. Ambrože z Milána a sv. Jana Zlatoústého z Cařihradu. Až do 12. století zachovávaly pod vlivem církevních autorit křesťanské státy snášenlivost i vůči kacířům.

Ještě ve 12. století zakladatel sekty valdenských Petr Valdus, uvržený do klatby, chodí po svobodě, aniž někomu napadne ho uvěznit nebo dokonce upalovat. Ke změně smýšlení dochází teprve ke konci 12. století, kdy teroristická sekta albigenských se dopustila několika vražd včetně vraždy papežského legáta Petra z Castelnovy. Tehdy Církev

ustupuje od svého postoje tolerance vůči kacířům a dává nejprve mlčky, později i hlasitě svůj souhlas k popravám kacířů světskou mocí. Šlo o jednoznačný ústup od Kristova evangelia, což nelze hájit. Domnívat se ale, že středověké heretické sekty sdružovaly neškodné blouznivce, je hlubokým omylem. Šlo o teroristy, jak dosvědčuje příklad albigenských a také našich husitů. Středověcí kacíři nebyli žádnými hlasateli snášenlivosti. Přesvědčení, že ten, kdo nepřijímá víru, kterou já pokládám za pravou, zasluhuje smrt, se stalo všeobecným. Dokonce i Mistr Jan Hus, člověk bezpochyby ušlechtilý, ač sám oběť této intolerance, požadoval po králi Václavu IV. upálení svých odpůrců, což uvádí F. Palacký ve svých Dějinách národa českého. I zakladatelé protestantské reformace se krutě vypořádali s těmi, kdo nepřijali jejich nauky: Luther s novokřtěnci a katolíky, Kalvín s humanistou Servetem apod.

Změnu přineslo teprve 18. století. Po třicetileté válce byla Evropa rozdělena na katolickou a protestantskou část (pravoslavný východ stál poněkud stranou). Podle zásady "či země, toho náboženství", byl v katolických monarchiích administrativním násilím vnučován katolicismus, v protestantských naopak protestantismus. Kardinál Josef Beran naprosto právem na Druhém vatikánském koncilu odsoudil násilnou rekatolizaci v českých zemích po třicetileté válce. Nelze však odhlížet od reality, že protestanté postupovali tam, kde měli moc, úplně stejně proti katolíkům (Irsko, skandinávské země apod.). Pouze dva státy zářily v tomto moři nesnášenlivosti jako oázy tolerance: Polsko, kde působil blahodárný vliv mariánské úcty a Holandsko. Směsice náboženských vyznání mezi severoamerickými kolonisty potom vyvolala hnutí za náboženskou svobodu a snášenlivost na tomto kontinentě, což se přeneslo i do Evropy.

Tvrzení, že protikřesťanské proudy v osvětenství, reprezentované jmény Voltaire, Diderot atd. způsobily posun směrem k toleranci, je naprosto scestné. Ateismus a racionalismus francouzského osvětenství vedl naopak ke krvavé lázni Velké francouzské revoluce, jejíž jakobínská diktatura překonala všechny inkvizice. Pod gilotinou se octl každý, kdo nevyznával oficiální kult rozumu, katolíci samozřejmě na prvním místě. Myšlenka náboženské tolerance a z ní vycházející tolerance politická, ztělesněná v parlamentem schválené ústavě byla poprvé realizována ve Spojených státech severoamerických na křesťanských základech hluboké víry protestantských farmářů. V tomto aktu byl přítomen Bůh, Ježíš Kristus, proto měl svou trvanlivost a přečkal až do současnosti. Americká demokratická revoluce své ideály uskutečnila, protože neopustila Boha a Evangelium. Francouzská revoluce je uskutečnit nemohla, neboť tyto principy opustila, proto sklouzla do hrůzovlády.

Papežové se stavěli už od 18. století k myšlence náboženské svobody pro nekatolíky v katolických státech pozitivně. Když přijel Pius VI. r. 1781 do Vídně, aby císaře Josefa II. odvrátil od Církvi nepříznivých reforem, neměl nejmenší námítky proti tolerančnímu patentu císařovu, jímž se povolovala náboženská svoboda pro evangelíky. Papež Pius VII. po Napoleonově porážce se zasadil o to, aby ve Španělsku byla dána svoboda evangelíkům. Nicméně ideu parlamentní demokracie a svobody tisku, slova a politického přesvědčení zpočátku papežové nepřijímali. Měli k tomu své důvody, které těžko lze nazvat neoprávněnými. Hlasateli těchto ideálů byli odpůrci Církve, kteří, jakmile získali moc, rychle zapomněli na počáteční sliby a sklouzli do teroru Velké francouzské revoluce. Pius IX. získal tu smutnou zkušenost, že když udělil v Církevním státě svobodu tisku, následovala krvavá revoluce proticírkevních radikálů, při níž byl zavražděn papežův osobní přítel de Rossi. Proto vydává encykliku "Quanta cura" a "Syllabus errorum", jimiž odsuzuje myšlenku parlamentních svobod.

Teprve Lev XIII., který je poučen zkušeností z Belgie, která r. 1830 realizovala parlamentní demokracii bez protikatolického ostnu a biskupové se přihlásili k ústavě, se staví kladně k tomuto systému encyklikou "Libertas" z r. 1888. Od té doby katolická církev považuje demokratické zřízení za relativně nejvíce uspokojující potřeby člověka, i když není vůči němu nekritická. V konfliktu parlamentní demokracie s totalitářským nikdy nepodpořila církevní autorita to druhé. Jestli se poukazuje na morální podporu, kterou Církev udělila mezi dvěma světovými válkami Salazarovi v Portugalsku a Francovi ve Španělsku, potom se tak stalo proto, poněvadž nešlo o konflikt demokracie kontra totalita, nýbrž komunistická diktatura kontra umírněná nacionalistická diktatura, jež se nedala s hitlerovskou nebo bolševickou vůbec srovnávat. Koneckonců katolická církev byla i vůči ní kritická a poukazovala neustále na porušování lidských práv z její strany.

Stále ještě existují země, v nichž katolíci mají většinu a nastolení "černé totality" by nebyl problém, například v Irsku, těsně po druhé světové válce v Itálii apod. Přesto to katolíci nikde neučinili. Politické strany, které se katolicismem zaštiťují, jsou stranami demokratickými, hlásícími se k parlamentarismu. Tzv. "katolická totalita" je iluzí, jež vůbec neodpovídá katolickému duchu. Pokud byla v minulosti Církev intolerance, netýkala se nekřesťanů, pouze odpadlíků, křesťanů jiného vyznání. To katolická církev už dávno překonala. Intolerance a nová totalita tedy nehrozí naší společnosti od katolíků. Nejkrvavější totalitní režimy, jež mají na svědomí statisíce životů i českých občanů, nevytvořili katolíci, ale nacističtí a komunističtí bezbožci. Měl-li by se kdy český občan bát "nové totality", potom určitě ne ze strany katolíků.

## MYŠLENKA NA NEDĚLI

Většinu našich mravních požadavků i ten nejzarytější ateista chápe a přijímá: nekrášt, nepodvádět, pomáhat druhým, obětovat se pro někoho. Co však nikdy nepochopí, je právě odpuštění tomu, kdo mi učinil něco zlého. Odpustit totiž nelze bez víry. K tomu, abych odpustil tak, jak požaduje Sira-chovec, ve vši úplnosti (sedmička je u židů symbolem plnosti), jak mne vyzývá Ježíš Kristus, je bezpodmínečně nutná víra. Ta víra, která mi umožňuje se sv. Pavlem "žít pro Pána" i "umírat pro Pána". Bez ní

nepochopím, co je to odpuštění. Bez ní se budu domnívat, že odpustit znamená tvářit se, jako by ke zlu vůbec nedošlo, anulovat všechny zločiny a netrestat ty, kdo se dopustili zvrstev v nacistických a komunistických koncentracích. Nikoli, toto není odpuštění. Odpuštění je něčím úplně jiným: schopností milovat člověka i přesto, že se dopustil zla, že ublížil i mně osobně. Milovat ho nejen pro tento čas, ale i pro věčnost a modlit se i pracovat na jeho obrácení, které je podmínkou jeho věčné spásy. -vm-

## SV. OTEC JAN PAVEL II. O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ A DOČASNÉM POŘÁDKU

"Pán Ježíš rozdělil pořádek na božský a časný. Časný pořádek podléhá časným institucím. Je to pořádek ekonomie a politiky. Pán Ježíš tyto pořádky nerozdělil tak, že by neměly nic společného. Pouze říká, že je mezi nimi rozdíl a Evangelium na tento rozdíl poukazuje. Jde o to, aby Boží pořádek, to co náleží Bohu, nebylo pohlceno pořádkem časným, např. politikou, a obráceně, aby nedošlo k přesahu časného pořádku, zvláště pozemské moci, do náboženského rozměru. Pán Ježíš nehlasá teokracii, hlásá Boží království. Ale toto království není časnou teokracií, nýbrž věčným pořádkem celého stvoření, zvláště pak lidí. Tato odpověď je závažnou směrnicí pro

kněžskou službu. Kněz je člověkem Božím, má proto sloužit výlučně Bohu a tomu, co je božského ve společenském kulturním, politickém i ekonomickém životě. Má všude tam střežit Boží pořádek. Ale jeho realizace je určena laikům, lidem žijícím ve světě. Oni jsou posláni budovat svět."

## DRUHÁ NEJVYŠŠÍ SOCHA KRISTA

Druhá nejvyšší socha Ježíše Krista na světě bude postavena na ostrově Východní Timor, anektovaném Indonésií. Má měřit 27 metrů. Vyšší bude pouze Kristova socha v brazilském Rio de Janeiru, jež měří 40 metrů.

## NOVÉ DIECÉZE NA UKRAJINĚ

Papež Jan Pavel II. zřídil čtyři nové diecéze byzantského obřadu na Ukrajině. V rámci lvovské metropole vzniknou diecéze tarnopolská, zbarazská, kolomyjská a drohobyčská.

## PŘEDPOKLÁDALI SPRÁVNĚ

Turínský deník La Stampa publikoval dva dokumenty pocházející z tajných kremelských archivů. Oba se týkají osoby nynějšího papeže Jana Pavla II. První vznikl několik týdnů po volbě krakovského kardinála Wojtyly nástupcem Petrovým, druhý hodnotí první rok jeho pontifikátu. KGB

## S LEFĚBVRISTY JEŠTĚ ŽÁDNÝ DIALOG

Stoupenci zesnulého francouzského arcibiskupa Lefébvre, který odmítl Druhý vatikánský koncil i obnovenou liturgii a přes zákaz Vatikánu vysvětlil na biskupy čtyři muže, usilují o dohodu s Vatikánem. Oznamil to jejich americký časopis "Inside the Vatican". Kladou si ale podmínku "přehodnotit Druhý vatikánský koncil pod zorným úhlem dvoutisícileté tradice Cirkve". Tak se

v obou dokumentech varuje sovětské vedení před komplikacemi, které mohou nastat v souvislosti s volbou Poláka papežem. Předpokládal, že největší problémy způsobí angažovanost Jana Pavla II. ve věci obrany lidských a občanských práv v komunistických zemích.

vyjádřil generální představený tzv. "Kněžského bratrstva sv. Pia X.", které sdružuje Lefébvreovy stoupence, P. Franz Schmidberger, sídlící ve švýcarském Rickenbachu. Ve vatikánských kruzích se však proslychá, že tato snaha lefebvristů vyjde opět naprázdno, neboť požadavek revize Druhého vatikánského koncilu je pro Svatý stolec nepřijatelný.

## "VZOROVÝ" KATECHISMUS?

V protikladu ke Světovému katechismu římskokatolické církve chce německý teolog Peter Hünermann Tuningen vypracovat tzv. "Vzorový světový katechismus". Na současném Římském kate-

chismu kritizuje údajně "fundamentalistické zacházení s citáty Pisma svatého". Na otázku, jak chce třeba přistupovat ke zprávám Nového zákona o zmrtvýchvstání Páně, Hünermann neodpověděl.

## PERIKOPY NA 24. NEDĚLI V MEZIDOBÍ:

Sir 27,33-28,9  
Řím 14,7-9  
Mat 18,21-35

## CÍRKEV V BULHARSKU VZRŮSTÁ

Katolická církev v Bulharsku prožívá svůj rozmach. Sděluje to ekumenický tzv. Východní institut v Curychu. Tomu poskytl řeckokatolický farář ze Sofie Christo Projkov informace, že počet křtů a svateb v katolické církvi obojího ritu je podstatně vyšší než byl před druhou světovou válkou. Hodně mladých lidí konvertuje. Ke katolické církvi v Bulharsku se hlásí cca 75 000 věřících, z toho 55 000 k latinskému a 20 000 k řeckému obřadu.

## EVROPA POTŘEBUJE "VELKOU MORÁLKU"

**Z**námý německý profesor fundamentální teologie v Münsteru Johann Baptist Metz řekl na sympoziu věnovaném jeho odchodu do důchodu, že Evropa potřebuje "velkou morálku", aby se mohla plně rozvinout a být vzorem pro ostatní světadíly. Tu nezíská diskusemi, nýbrž modlitbou. Ta je mnohem

"rebelantnější a radikálnější řečí než řeč teologie," prohlásil věhlasný německý teolog. Dále Metz uvedl, že "Evropa neprožívá žádnou krizi Církve, nýbrž krizi Boha. Místo biblické řeči o Bohu se o něm hovoří moderní verzí ateismu ve formě psychoanalýzy nebo boje politických stran".

## OPĚT KOMUNISTICKÁ LEŽ

**P**ronásledování Církve v Číně nepřestává. Úřady Čínské lidové republiky oficiálně tvrdí, že prý žádný z duchovních podzemní katolické církve není pronásledován pro víru. Současně ale dodávají, že tresty postihují kněze provádějící "podvratnou politickou činnost". To umožňuje zatknout a postavit před soud každého duchovního, jenž se stal režimu nepohodlným. Jak známo, katolická církev v Číně se

r. 1957 rozdělila na dvě skupiny. První zůstala věrna Vatikánu, druhá vytvořila tzv. Vlasteneckou církev. Čínské úřady uznávají pouze tu druhou, která neudrzuje styky s Vatikánem a je de facto církví schizmatickou. Ta první je zakázána a nazývána "podzemní církví". Americký obránce práv člověka John Kamm udává, že v čínských vězeních a táborech nucených prací pobývá dosud 39 kněží.

## BIBLICKÉ CITÁTY A CUKR

**S**originálním nápadem přišla jedna švýcarská firma zabývající se plněním cukru do papírových pytlíků a porcelánových cukřenek, určených pro restaurace. Když usedne v některé restauraci švýcarský občan a objedná si kávu,

zjistí, že na cukřence je citát z bible. Totéž se stane švýcarské hospodyně, která v samoobsluze koupí pytlík s cukrem. Podle zprávy agentury KNA bylo dodáno na trh už dvanáct miliónů pytlíků s cukrem opatřených biblickými citáty.

## KATOLÍCI NA SIBIŘI

**N**a celém rozsáhlém území Sibíře žije podle odhadu 200 tisíc katolíků. Skutečný počet je těžko zjistitelný, neboť neexistují žádné křestní matriky, podle nichž by se to dalo upřesnit. Jedno je ale jisté: počet věřících rychle vzrůstá. Sdělují to všechna místní masmédia. Mnoho katolických věřících nevidělo za celou komunistickou éru ani jednou kněze. Scházeli se soukromě každou neděli, modlili se růženec a zpívali písně, které znali. Tam, kde byl po pádu komunismu Církvi vrácen kostel, i když

v dezolátním stavu, je plný. Jak sděluje německému týdeníku Tag des Herrn duchovní ze Slavgorodu Bernhard Scholtz, měl o Vánocích na půlnoční rekordní počet 600 lidí. Většina věřících na Sibíři je německé národnosti, jsou to Stalinem přesídlení tzv. povolžští Němci. Přibývá ale konverzí i mezi ruským obyvatelstvem, zvláště mezi mládeží, proto mše svaté se slouží v obou jazycích. Jurisdikčně náleží celá oblast Sibíře apoštolské administratuře v Novosibirsku, v jejímž čele stojí biskup Joseph Werth, povolžský Němec.

## DEMOKRACIE, NEBO KRISTOKRACIE?

**M**nichovský arcibiskup kardinál Friedrich Wetter v interview pro agenturu KNA sdělil, že "další demokratizace Církve už není možná". Sdělil dále, že Církev není demokracií, nýbrž kristokracií. Toto je mnohem dokonalejší forma než demokracie. Kristokracie podle kardinála Wettera obsahuje všechny pozitivní prvky demokracie, dokladem jsou církevní koncily, jejichž jednání jsou obdobou

demokratických parlamentů, stejně tak synody, diecézní rady apod. Jsou však hodnoty, které mají trvalou, věčnou platnost, o nichž nelze - být demokraticky - jednat. Ty svěřil Církvi Kristus a jakékoliv lidské rozhodování o nich by bylo zradou vlastního poslání Církve, která má tyto hodnoty chránit. Sem patří mimo jiné i manželská věrnost a celibát pro Boží království - uvedl mnichovský kardinál.

## ARCIBISKUP OPOUŠTÍ POLITIKU

**A**rcibiskup hlavního města afrického státu Benin Cotonou Isidore de Souza, který dosud zastával funkci předsedy parlamentu, uposlechl výzvy Sv. Otce a podle znění Kodexu kanonického práva se vzdal tohoto úřadu. Je však ochoten nadále vypomáhat v politice praktickými radami, plynoucími z jeho bohaté zkušenosti.

## VĚTŠINA VĚRNÁ JANU PAVLOVI II.

**N**aprostá většina katolíků v USA obdivuje Sv. Otce Jana Pavla II. a sdílí jeho názory v oblasti víry a morálky. Uvádí to ředitel Ekumenického institutu etiky a politiky ve Washingtonu George Weigel v rozhovoru pro polský Tygodnik powszechny. Skupina, již se nelíbí jakékoliv počínání papeže, je početně velmi slabá, zato však nadměrně hlučná. Náleží k ní hlavně teologové, část kněží, zvláště smutná je situace podle Weigla u ženských řeholních společenství, jež jsou nakažena agresivním feminismem. Ředitel Weigel považuje za obzvlášť pozitivní aktivitu katolíků ve stále silicím hnutí na obranu práv nenarozených "Pro life", které spojuje katolíky, mormony, presbyteriány i věřící dalších protestantských denominací, jakož i pravověrné židy.

## FESTIVAL KATOLICKÝCH FILMŮ

**H**odnotných filmů je dnes jako šafránu. Násilí a pornografie se stávají čím dál více nedílnou součástí stříbrného plátna. Proč katolíci neodpovídají stejně? Cožpak je málo filmových režisérů ve světě, kteří jsou praktikujícími katolíky a natočí film pod tímto zorným úhlem? Kíno "Muranów" v polské Varšavě promítá pravidelně takové filmy. V zemi našich severních sousedů už po osmém proběhl Mezinárodní festival katolických filmů v Niepokalanově. Nejlepší z nich jsou potom předváděny ve varšavském Muranowě. Jedná se jak o filmy fabulární, tak i dokumentární, katechetické atd.

# MUČEDNÍCI ZA VÍRU Z DOB VŘSR

Radomír Malý

**B**olševická revoluce v Rusku byla namířena proti veškerému křesťanství, které považovala dle slov Leninových za "kořaleční mor, alkoholickou otravu..." Katolická církev byla však nejvíce v nemilosti, i když nepředstavovala procentuálně žádnou velkou sílu. Její nadnárodní univerzalizmus a viditelná hlava ve vzdáleném Římě vyvolávaly averze už u carské vlády. K perzekuci katolíků došlo konkrétně po r. 1863, po potlačení polského povstání, zvaného "Lednovým". Katolicismus byl pokládán za polský, ruskému národu nepřátelský element. Faktem je, že z obyvatel carského Ruska se ke katolické víře hlásili především Poláci. Další národnosti, tvořících pestrou mozaiku katolicismu na Rusi před revolucí, bylo podstatně méně. Šlo hlavně o Němce, Litevce, Bělorusy. Katoličtí duchovní se ocitali v prvních řadách deportovaných na Sibiř, úřady zavíraly katolické chrámy a školy.

Obrat nastal po r. 1905 po demokratické revoluci. Následovalo zhruba desetiletí pokoje a svobody pro katolickou církev na Rusi. Říjnová revoluce obrátila všechno v navenek.

Nejprve bolševičtí revolucionáři postříleli několik desítek kněží. V následující fázi se zaměřili na osobu arcibiskupa mohylevského E. Roppa, metropolitu ruských katolíků. Byl uvězněn a jako "kontra-revolucionář" měl stanout před soudem. Nakonec došlo pod vlivem zahraničních protestů k jeho vyvezení za hranice Ruska a výměně za bolševického funkcionáře K. Radka (později oběť Stalinových čistek).

Po tomto aktu následovalo uzavření duchovního semináře v Petrohradě a všech katolických škol. Arcibiskup Ropp pověřil řízením arcidiecéze svého dosavadního generálního vikáře biskupa Jana Cieplaka (polské národnosti). Papež Benedikt XV. ho jmenoval titulárním arcibiskupem. Hned po svém nástupu do úřadu arcibiskup Cieplak odvážně protestoval proti bezprecedentní likvidaci katolického školství. Úřady odpověděly konfiskací veškerého církevního majetku včetně liturgických nádob a paramentů. Na základě zvláštního dekretu se kostely staly majetkem státu. Další dekret zakazoval katolické církvi výuku náboženství dětí.

Arcibiskup neviděl jiné východisko než zorganizovat veřejnou manifestaci v Petrohradě. Tímto

úkolem byl pověřen farář kostela sv. Kateřiny v bývalém hlavním městě Ruské říše Konstanty Budkiewicz (taktéž Polák). Milice demonstraci rozehnala, došlo k zatýkání, arcibiskup Cieplak a farář Budkiewicz byli postaveni před soud. V březnu r. 1923 proběhl s oběma monstrproces před Nejvyšším revolučním tribunálem v Moskvě. Oba duchovní byli v době vyšetřování bestiálně mučeni a nuceni k falešným "doznáním", že měli od Francouzů a Němců špionážní poslání. Vydrželi a před soudem se k těmto smyšlenkám nepřiznali. Obžaloba hýřila "květomluvou" typu: "Obžalovani za hlaholu zvonů a zpěvu Ave Maria provozovali svoji špinavou kontra-revoluční činnost...", "domnívali se, že stojí příliš vysoko, nikdo však nemůže stát tak vysoko, aby na něho nedosáhla sovětská moc..." apod. Rozsudek zněl pro oba dva jednoznačně: smrt zastřelením.

Těsně před popravou na pokyn nejvyšších míst byla arcibiskupovi Cieplakovi udělena milost a rozsudek změněn na deset let žaláře. Nakonec dostal povolení vycestovat za hranice. Kněz Budkiewicz byl zastřelen v Lubljance ranou do týlu.

Oba duchovní jsou předmětem jednání o beatifikaci. Spoluvězně

faráře Budkiewiczze vyprávěli, s jakým klidem a vyrovnaností tento muž přijal oznámení o zamítnutí žádosti o milost. "Jen Bůh vidí moji oběť...", zněla jeho poslední slova. Odpustil svým vrahům a s radostným očekáváním setkání s Pánem a Jeho převaťou Matkou šel na smrt.

Od smrti arcibiskupa Cieplaka a faráře Budkiewiczze uplynulo už mnoho let. Připomínáme si tuto událost proto, aby veřejnost už nebyla ohlupována tvrzením, že marxisticko-leninská ideologie je "v jádru dobrá", pouze ti, kdo ji uváděli do praxe, byli špatní, konkrétně Stalin po Leninově smrti. K zatčení a odsouzení obou duchovních došlo ještě za Leninova života, ke kruté perzekuci, bestiálním vraždám a mučení křesťanů v Rusku vydal příkaz sám Vladimír Iljič, teror a hrůzovláda započaly hned po revoluci r. 1917. Bolševická říjnová revoluce byla od samotného prvopočátku zlem právě tak jako je zlem komunismus ve všech podobách: ať stalinské, ať maoistické, ať leninské nebo jen "čisté" marxistické. Komunismus a socialismus znamenaly vždycky teror, bestialitu, pošlapávání práv člověka a krvavé pronásledování křesťanů. Nepamatovat na to se už mnohokrát nevyplatilo.

## SOCIÁLNÍ ENCYKLIKY PAPEŽŮ

P. Tomáš Bahounek, OP

**O**d poloviny dvacátého století se u nás říkalo: "K čemu potřebujeme nějakého boha? Na co papeže? K čemu mají být dobré tyhle encykliky? Tím se všechno jenom komplikuje! Jednáme podle svého rozumu! Pro nás jsou nejdůležitější ukazatele výroby." Až jsme dospěli k hospodářskému krachu. Zemi máme navíc tak zpustošenou a životní prostředí tak narušené, že je to skoro katastrofa.

Opět se potvrdila ta velká pravda, kterou v roce 1967 zdůraznil Pavel VI., že všechno to, *co je bez Boha*, se dříve nebo později stane něčím, *co je proti člověku*.

Když Jan Pavel II. uvádí svou encykliku *Centesimus annus* vzpomínkou na sociální odkaz Lva XIII., tehdy v článku 3. připomíná dva své dokumenty, věnované sociálním otázkám. Během svého pontifikátu vydal Jan Pavel II. jenom několik

encyklik. Avšak tři z nich jsou sociální. Žádné téma není v Církvi tak zdůrazňováno. Snad jedině bychom to, co do rozsahu pozornosti učitelského úřadu církve, mohli srovnat s tématem Nejsvětější Trojice. Byly totiž vydány encykliky věnované Bohu Otci (*Vives in misericordia*), Bohu Synu (*Redemptor Hominis*) a Duchu svatému (*Dominum et Vivificantem*), ovšem to jsou tři témata.

Sociální téma však má v díle Jana Pavla II. mimořádné místo. V roce 1981 - brzy po spáchání atentátu na Svatého Otce - byla vydána encyklika *Laborem exercens*. Dokument byl připraven k 90. výročí vydání encykliky *Rerum novarum*. *Laborem exercens* (totiž labor exercens) znamená **o pracujícím člověku**. Církev zde totiž velmi jasně zdůraznila svůj názor na práci.

Práce je jeden ze způsobů radosti (pokračování na str. 6)

# SOCIÁLNÍ ENCYKLIKY PAPEŽŮ

(dokončení ze str. 5)

nabývání soukromého vlastnictví. Zabírá-li práce v lidském životě přibližně takovou dobu jako všechny ostatní lidské činnosti, pak je tím potvrzen její zvláštní význam pro člověka. Práce ve vlastním smyslu předpokládá rozumem stanovený předmět a cíl, respektive má vztah k dílu. Pracovat znamená dělat (sv. Tomáš, Summa theol. II,II,134,2). Vyrábět hodnoty je člověku vlastní. Uznání významu produktivní činnosti v pojetí člověka jako mravního tvora se odvozuje od Aristotela (Nikomachova etika, 1098 a). Člověk se dostává do vztahu ke světu, k ostatním lidem, k životnímu prostředí tvořivě, totiž tím, že jedná a chápe.

## Práce nad člověka?

Avšak práce je pro člověka a ne naopak člověk pro práci. Jeden z největších bludů nové doby spočívá v tom, že se práce nadřazuje člověku. Něco se přece nemůže nadřazovat někomu! Práce je pro člověka. Pokud práce nevede k zušlechtnění člověka, k jeho kultivaci, je prokletá! Náš národ byl v minulosti nejednou a dlouhodobě donucován k práci. Kolik práce vynaložili naši předkové, i naši otcové v době předpřítomné, a přece celý náš národ tak

hluboko klesl. Duchovně a mravně se nachází ve strašném stavu. Nemáme ani polovinu lidí věřících! Na každých dvou sňatků připadá skoro 41 rozvedených (1991). Na každých sto narozených připadá 71, které byly usmrceny před narozením, celkem každoročně 126 055 případů (1990). A v jakém otřeseném stavu se ocitá životní prostředí!

Další závažný papežský dokument společenského zaměření **Sollicitudo rei socialis** se věnuje aktuálním problémům rozvoje lidí a národů. To bylo na památku 20. výročí vydání encykliky *Populorum progressio*, čili *Rozvoj národů*. Znamená to především zdůraznění faktu, že to všechno, co se týká člověka, má svůj základ v Bohu.

Sociální učení církve, ve kterém bylo rozvinuto evangelium, je v současnosti mimořádně závažné a platné. Proto tyto myšlenky musí být pro nás povzbuzením. Máme o nich rozjimat a učinit si je součástí své nejhlubší zkušenosti.

Základní vzorec lidské existence se odvozuje od toho, že se tento rozumný tvor zasvěcuje Někomu osobně blízkému. To je výchozí bod veškeré smysluplné antropologie a odrazový můstek sociálního učení církve. Měli bychom si tedy tohoto hlasu Božího lidu stále více vážit a učinit ho jádrem své každodenní zkušenosti.

## NEDĚLNÍ VEČER

**P**ozvání od mladých křesťanů - neděle večer, spíše podvečer.

Auto, naložit mládež a jedeme. Místo setkání je již známé: Kněževes na okrese Blansko. Akce jako každý rok. Táborák už z dob předlistopadových. Úsměv při pozdravu, pokoj podávaný rukou. Scházíme se. Jednotlivci i celé skupiny.

Na uvítání začínáme: Ve jménu Otce... Otče náš... Navzájem se seznamujeme. Představujeme se podle farností. Osamělým odvážlivcům s upřímností a láskyplným srdcem tleskáme. Máme mezi sebou i vzácného hosta - jáhna Josefa z Liverpoolu.

Přes malé zpoždění s chutí začíná program. Menší děti předvádějí "ukazovačku" - Prasátka. Zpíváme a hýbáme se všichni. Malí a velcí. Farnost má poutní slavnost. Jejeho patrona připomíná scénka o sv. Vavřinci. S úsměvem nad důležitými body v životě křesťana. Ze starověkého Říma se přenášíme do daleké současné Argentiny. Scénka dětí o Lauře nás

poučuje: Víra přináší i oběti - malé i velké.

Přestávky mezi scénkami vyplňují písně z Cantate a nás naplňují duchem společenství. Přichází též mladí poutníci z Velehradu. Máme první informace o setkání mládeže s představiteli církve. Pozdravy a poselství přijímáme a chceme nést dál.

Překvapení. Zavíráme oči. Přenášíme se do svých dětských let a očkáváme pohádku. Jako každoročně scénka místního společenství. Letos: Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Autoři známí svým humorem rozhýbali bránice. Bavíme se všichni. I někteří herci stěží udržují vážnou tvář. Radost prostoupila všechny. Bavíme se dál i po skončení pohádky. Malé pohoštění - opékaný párek. Čas plyne jako bystrá voda.

Nejmenším se začínají únavou zavírat oči. Nezbyvá než se rozloučit. Touha nás starších je zůstat v tomto krásném společenství u tábora dál.

Díky Ti, Pane... -fb-

## Z DOMOVA...

\* Od října budou zvýšeny přídavky na děti. Nový systém vychází nikoli z počtu dětí v rodině, ale z věku dítěte. Příspěvek bude činit 360 Kč na jedno dítě do šesti let věku, 380 Kč do deseti let, 450 Kč do patnácti a 490 Kč nad patnáct roků.

\* Současné maximální ceny benzínu se podle zprávy ministerstva financí v nejbližší době nezvýší.

Růst cen potravin je podle zprávy ministerstva financí minimální. Nejvyšší byl v únoru letošního roku, kdy činil proti loňskému prosinci 8,1 procent. Dnes se pohybuje na úrovni 7 procent.

\* Jak sdělil náčelník Generálního štábu Armády ČR generálmajor Nekvasil, neuvažuje se zatím o odtajnění dokumentů hovořících o úloze vojska v letech 1968-1989.

\* I v případě, že by Církev nemohla zajistit provoz v zařízeních, jež byla dříve jejím majetkem, by tato podle principu spravedlnosti jí měla být vrácena. Tak se vyjádřil mluvčí České biskupské konference P. Milošlav Fiala.

\* V počtu spáchaných trestných činů za uplynulých pět let je na tom ČR lépe než například Nizozemsko, Rakousko a Švýcarsko. Pro tyto země je charakteristický vysoký počet trestných činů v souvislosti s drogami, což u nás představuje mnohem méně případů, zato však počet krádeží a vloupání u nás tyto státy značně převyšuje.

## PŘEJ SÁM SOBĚ!

**K**dyž ty chceš tady být zcela pro všechny podle příkladu Toho, který se stal všem vším (1 Kor 9, 22), chválim tvoji lidskost - ale jen tehdy, je-li úplná a pravá. Jak můžeš ale být pravým a úplným člověkem, když jsi ztratil sám sebe? Jsi člověk. Aby tvé lidství mohlo být úplné, nesmíš tedy mít srdce jen pro všechny ostatní, nýbrž také pro sebe samého. Neboť co by ti bylo platno, kdybys všechny získal, ale sám sebe ztratil? (Mt 16,26). Když tedy všichni lidé mají právo na tebe, potom buď také ty sám člověkem, který má právo na sebe samotného. Ano, kdo sám se sebou špatně zachází, komu může být prospěšný? Mysli proto na to, abys přal sám sobě. Tak jako jsi zde pro všechny ostatní, buď také pro sebe samotného, jinak budeš až po všech ostatních.

Sv. Bernard z Clairvaux

# BUDEME ZDRAVOTNICTVÍ PLATIT?

Radomír Malý

**K**omunistický režim po čtyřicet let ohlupoval nás všechny bombastickou frází o "bezplatném zdravotnictví" jako obrovské vymoženosti socialismu. Jde hned o dvojitou lež. První je ta, že zdravotnictví nikdy nebylo, není a nebude bezplatné. Stojí přece peníze a ty musí někdo zaplatit. Ten "někdo" není žádná neživá instituce nebo stát, pojišťovna apod. Vždycky to byl, je a bude občan. Rozdíl spočívá pouze v tom, zda zaplatí každý úkon bezprostředně a ihned v hotovosti, nebo zda si platí nemocenské pojištění, z jehož fondu jsou potom financovány buď úplně nebo částečně jednotlivé úkony lékařů a zdravotnických zařízení. Není pochyb o tom, že ten druhý systém je podstatně lepší, neboť činí zdravotnickou péči dostupnou všem, i těm, kteří by při svých nízkých příjmech nebyli schopni složit požadovanou částku za nutnou operaci či jiný zákrok.

Nemocenské pojištění fungovalo u nás už za starého c.k. Rakousko-Uherska, i když ne pro všechny kategorie zaměstnanců. Teprve první Československá republika umožnila všem námezdně pracujícím dát se pojistit pro případ nemoci. Nebylo to povinné, pouze dobrovolné. Kdo toho využil, neplatil potom u lékaře nebo v nemocnici ani haléř, pokud ovšem se jednalo o zdravotnická zařízení mající smlouvu s pojišťovnou. Nebyli to tedy komunisté po únoru, kdo teprve zavedl tzv. "bezplatné zdravotnictví". To je ta druhá lež. Veškerá zásluha komunistů se týká jen faktu, že onen v principu dobrý pojišťovací

systém uzákonili jako povinný pro všechny obyvatele. Tuto zákonnou úpravu vydávali drze za obrovské dobrodiní a milost, jakou prý bolševický stát občanu poskytuje. Jejich propaganda se snažila vyvolat u prostého člověka pocit servilní a patolizalské vděčnosti, jako by to byli oni, hodní strýčkové komunisté, kteří málem ze své kapsy vydávají na jeho zdravotnickou péči vysoké částky, zatímco šlo o nikoli malé daně nás všech, které umožnily mimo jiné financovat i zdravotnictví.

"Stokrát opakovaná lež se stává pravdou..." říkal nebožtík Goebbels. U mnoha občanů, třebas i odpůrců komunismu, zabrala.

Podvědomě jí nasákli i odborníci. Jak si jinak vyložit návrh vycházející přímo z vládních kruhů, aby pacient platil v nemocnici 50 Kč za den nebo aby "vysolil" určitou částku za každou návštěvu lékaře? V tom se znovu odráží ono pro občana urážlivé gesto ze strany mocných, jako by fakt, že za návštěvu lékaře a pobyt v nemocnici neplatí, byl nějakou "milostí" a "dobrodiním". Teď ale na to nejsou peníze, zdravotnictví je v krizi, takže milý občane, plať! Tak jako za komunistů se nikdo z kompetentních činitelů nezminí, že onen občan, po němž chtějí za den pobytu ve špitále 50 Kč, což znamená za měsíc patnáct stovek, čili skoro celý důchod nějaké stařenky (a staří lidé bývají hospitalizováni častěji než mladí), už má svými daněmi a pojištěním svou zdravotnickou péči dávno zaplacenou. Jakékoliv snahy zavádět opět přímé placení za zdravotnické úkony

je nejen asociální, neboť v naší společnosti se vždycky najdou lidé, kteří na to nebudou mít, nýbrž i bolševické naruby, protože vycházejí ze lživého principu, jako by dosavadní systém poskytování lékařské péče byl nějakou velkorysou milostí ze strany státu.

Hovoříme o "návratu do Evropy". Se zdravotnickým systémem, který byl u nás překonán už po první světové válce, se tam budeme skutečně vyjímat jako černá ovce. Nejen ve vyspělých, ale i v mnoha rozvojových zemích je dnes už samozřejmostí takový pojišťovací řád, jenž umožňuje pacientům hradit téměř všechny zdravotnické úkony z pojištění, aby nemuseli přímo a bezprostředně nic platit. To je samozřejmostí nikoli jenom v Kanadě, Švýcarsku, Velké Británii či severovýchodních státech (v Norsku a Dánsku od r. 1907), ale i v "zaostalé" Kolumbii či Brazílii. Přímá platba za zdravotnické úkony existuje ještě v USA (částečně i ve Francii), nicméně hlasy požadující její zrušení jsou stále silnější. Kromě toho v Americe a jinde, kde se ještě platí za lékařské ošetření a nemocnici přímo, funguje dokonalá síť charitativních, většinou církevních institucí, které poskytují chudým potřebnou zdravotnickou péči skutečně zdarma (prostředky k tomu získávají z milodarů), tak jako tomu bylo u nás ještě před sto lety (vzpomeňme na požehnanou činnost řádu Milosrdných bratří s jeho nemocnicemi apod.). Dnes, kdy u nás restituce církevního majetku jaksi "vázne", nebudou patrně tyto církevní instituce moci onu službu chudým občanům poskytovat. Takže kam až se to vlastně vracíme s požadavkem zavést přímou platbu za zdravotnické úkony? Do středověku? Nikoliv, jeho charita umožňovala i nejchudobnějším využívat zdravotní péči. Spíše do starověku, ještě k předkřesťanské éře.

## ZE SVĚTA...

\* Zemí, jež ústavně zakazuje výkon jakéhokoliv křesťanského kultu, je Saudská Arábie. Úřady striktně odmítají žádosti asi šesti set tisíc křesťanů o kostel nebo kapli. Podle ministra informací prý "toto není rozhodnutí vlády, ale Boží ustanovení".

\* Jak oznámilo Středisko pro výzkum veřejného mínění v Chicagu, v USA a Irské republice devět z deseti osob věří v Boha. V Irsku, Polsku a USA navštěvuje pravidelně nedělní bohoslužby křesťanských církví více než padesát procent obyvatel, v jiných státech Západní Evropy a Severní Ameriky nepřesahuje nedělní frekvence tuto hranici.

\* Deset vysokých důstojníků policie v Mexiku bylo zatčeno pro spolupíninu na nedávné vraždě kardinála Ocampo, zastřeleného na letišti při přestřelce narkogangů. Prokuratura viní zatčené policisty, že přijali od jednoho z gangů úplatek za protislužbu "krytí" celé zločinné akce.

\* USA připravují sankce proti Číně, která porušila podle zprávy amerického ministerstva zahraničí režim kontroly vývozu raketové techniky svými dodávkami raket M 11 Pákistánu.

\* Průměrná měsíční mzda v průměru v zemích Střední Evropy podle Hospodářského institutu v Hamburku činí dnes v ČR 170 dolarů, v Polsku 188, v Maďarsku 295, zatímco v bývalé NDR 1600 a ve starých spolkových zemích Německa 2900 dolarů.

## POUŤ V

### PŘIBYSLAVICÍCH

**V sobotu 11. září se uskuteční v 17 hod. v chrámu sv. Martina v Třebíči mariánské večeřadlo, v neděli 12. září proběhne v Přibyslavicích hlavní pouť. Mše svatá celé dopoledne.**

# CO JSOU MARIÁNSKÉ LEGIE?

Je všeobecně známo, že jde-li o snahu jít na kořen věci, zvláště v duchovním životě, dochází k množství diametrálně odlišných postojů od nadšených hlasů pro až vášnivé proti. Proto od nich mnozí raději upouštějí a spokojují se s bezbarvým klíší, neřešícím situaci. V některých západních zemích působí společenství věřících, která svým důsledným svěděním zneklidňují mnohé, materialismem otupené křesťany. Znamenají pro ně výčitku svědomí a memento. Proto se brání, a to způsoby, často důvěrně známými. Nazývají je fundamentalisty, fanatiky a bývá jim přisuzována podobnost se svědky Jehovovými.

Co jsou to za lidi? Pokud někomu připadají blázny, tak přece i my sami máme být "blázny pro Krista"! (1 Kor 4,10)

Legie Mariiny, společnost, kterou můžeme chápat v kontextu s Rytíři Neposkvrněné, vznikla v r. 1921 v Dublinu v Irsku. Zakladatelem se stal Frank Duff, vyslanec irské vlády a syn vysokého úředníka v britských diplomatických službách. Rozhodně tedy nešlo o nějakého zakomplexovaného člověka, ale stejně jako u sv. Maxmiliána Kolbeho, zakladatele Rytířstva, o naprostého realistu toužícího udělat maximum pro šíření Evangelia skrze Pannu Marii. I když byl velmi zaměstnán, denně chodil na mši svatou, adoroval před Nejsvětější svátostí a také se pravidelně modlil svatý růženec. Ve 25 letech vstoupil do řádu sv. Vincence z Pauly, aby se zasvětil službě chudým, a navštěvoval nejchudší čtvrti v Dublinu. Inspirací pro založení Legií se stala knížka sv. Ludvíka Marie Grigniona z Montfortu s názvem: "O pravé pobožnosti k Panně Marii". Každý člen obdržel konkrétní úkol v nemocnici a všichni měli podávat o své práci zprávy. Po počátečních potížích se působnost Legií rozšířila na celý Dublin. Členové se nevyhýbali ani těm nejtěžším a nejriskantnějším místům: brlohům, hráčským doupatům, gangsterským sídlům apod. K nejnámějším domům, které Legie spravovaly, patřila "Regina coeli" pro svobodné matky v Dublině.

Během několika let zapustila Legie své kořeny na celém světě: v Glasgově, Londýně, Paříži, Americe, Austrálii, Kanadě a jinde. Počet

# NEMAJÍ LEPŠÍHO PORADCE?

Jak oznámila agentura KNA, požadoval poradce německé Biskupské konference v lékařských otázkách prof. dr. August Wilhelm von Eiff "otevřenější postoj Cirkve v sexuální morálce". Co rozumí tímto "otevřenějším postojem"? Učený pan profesor nenechává nikoho na pochybách. Agentuře KNA sdělil, že "Cirkve si nemůže dovolit nadále bez rozlišení odsuzovat potraty a antikoncepci...", musí prý v těchto věcech "srovnat svou nauku s vědeckými poznatky". Dále napadá tento oficiální církevní poradce nový Světový katechismus Jana Pavla II. za to, že předmanželské a mimomanželské pohlavní styky kvalifikuje jako těžké hříchy. Cirkve by prý tady měla přinést "pozitivní účinné slovo radostného poselství". Nový katechismus prý potřebuje radikální korekci už proto, poněvadž se v jeho

textech ani jednou nevyskytuje slovo "evoluce". Inu, polemizovat s panem profesorem nebudeme. Ještě se čtenář na našich stránkách mnohokrát dozví, jaké jsou vědecké poznatky čestných a hříšnými vášněmi nezařízených odborníků. Potřebné informace najde v krásné knize manželů Wilkeových z USA, vydané u nás nakladatelstvem Cor Jesu v Českém Těšíně pod názvem "Člověkem od početi". Chceme se jen skromně zeptat pánů biskupů ze sousedního Německa, jestli opravdu nenalezli mezi lékařskými kapacitami muže skutečně katolicky věřícího, pro něhož je katolická sexuální etika závazná. Že by skutečně takoví lékaři v Německu neexistovali? K Uvěřit tomu by znamenalo vyhrát soutěž o největšího pesimistu světa. Vzpomeňme na problémy sousedů i v našich modlitbách! R. Malý

## PROHLÁŠENÍ DĚTÍ MARIE NA SLOVENSKU

Politická, hospodářská, ale hlavně morální scéna na Slovensku dělá starosti mnoha věřícím i nevěřícím. Mariánští ctitelé na ni reagovali zvláštním prohlášením, které otiskujeme v plném slovenském znění. Může být inspirující i pro nás, neboť naše situace v ohledu morálním nevyžadá

jejich členů jde do milionů a je potěšující, že valnou část Legií tvoří mladí lidé. V Legií mohou pracovat všichni, kteří praktikují svou víru, mají touhu apoštolátu a jsou ochotni plnit všechny úkoly. Svě místo tu má starý i mladý, univerzitně vzdělaný stejně jako nevzdělaný. Co se týká vzdělání, všeobecně v Irsku platí, že i málo vzdělaní vědí o více dost, neboť katechismus se učí na všech školách třicet pět minut denně od pěti do osmnácti let. Zní to pro nás až neskutečně a můžeme jen doufat, že neskonale ubohá situace náboženského vzdělání u nás bude svobodným působením Cirkve zlepšena, i když se bude muset střetávat s "kvalifikovanými" postoji představitelů na nejvyšších místech.

Irsko tvoří spolu s Polskem jakési oázy víry v Evropě. Mariánští legionáři jsou proto akceptováni kladně. V ostatních zemích, napadených morem liberalismu a modernismu, jsou však často přijímáni s nevolí až odporem. Tisk je označuje jako společenství fanaticky věřících lidí, kteří postupují jako jehovisté, což není pravda. Přístupují k druhým s úctou, shovívavostí a trpělivostí, ale současně jednají

v intencích samotného Krista:

lépe než u našich východních sousedů:

"My, ktorých oslovuje toto naliehavé volanie našej drahej Nebeskej Matky, vyzývame všetkých podobne zmýšľajúcich, ako aj ostatných ľudí, aby sa pozastavili nad vážnosťou tohto posolstva. Veľmi vážne je aj Jej mimoriadne pozvanie všetkých na horu Zvir, na 8. augusta t. r., pri príležitosti 3. výročia Jej prvého zjavenia v Litmanovej."

Toto prohlášení podepsalo hned po jeho vzniku 43 slovenských katolíků. Další se připojují.

"Učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal." A Druhý vatikánský koncil říká: "Na všechny křesťany je vložena svatá povinnost zvěstovat všem lidem ve světě poselství spásy."

Osobně mám dobré zprávy o působení Legií Mariiných na protestantském Islandě. Na tomto vzdáleném ostrově působí na patnáct legionářů, vesměs z Irsku. Jedním z nejúspěšnějších je Otec Robert Bradshaw, který přijal na 40 lidí do katolické církve. V zemi, kde žije jen 2800 katolíků, je to číslo přímo neuvěřitelné. V současné době si tento misionář svatého života, živý svědek Ježíšův a Mariin, zvolil hlásání Evangelia v nesmírně těžkých podmínkách ruské Sibíře. Pro tyto zapálené svědky neexistuje žádná překážka, žádná obtíž. Hluboce inspirování Mariiným Fiat nedbají ani na vnější obtíže, ani na nepochopení bratrů odvrácených od Boží lásky. Jejich touha a odvaha jsou oním kvasem dneška, který je největší nadějí pro zdemoralizovaný a zdemoralizovaný svět, jenž neví, jaký hřích by ještě spáchal. Rytíři a legionáři s planoucími meči Boží lásky, v duchovní zbroji a totálně odevzdání Bohu skrze Marii jsou největší nadějí.

P. Petr Dokládál

# DUCHOVNÍ KOŘENY SOCIÁLNÍHO UČENÍ CÍRKVE: CENTESIMUS ANNUS

**P. Tomáš Bahounek, OP**

Blahoslavená Panna Maria byla sice vzata na nebesa, nicméně nepouští Boží lid, který její Syn vykoupil svou drahocennou krví. S mateřskou péčí se stále znovu obrací k tomuto lidu, aby lépe zabezpečila jeho putování dějinami směrem k naplnění Boží vlády ve světě. Právě tak i samotná Kristova církev svatá projevuje stále soustavněji svou laskavou péči o celou lidskou skupinu, neboť její božský zakladatel zemřel na kříži za každého z nás. A to se děje v celém jejím životě a působení. A celý život církve se promítá také v jejím sociálním učení: projevuje se tu tedy nejenom po stránce naukové, jak by napovídala název sociální nauky církve; a také nejenom po stránce vzdělávací, jak by se mohlo zdát z označení sociální učení církve, nýbrž se projevuje každodenním životem křesťana.

Pravdy, které si člověk duchovně osvojuje tak, že se stávají součástí jeho vnitřní zkušenosti, nejsou samoučelné. Má-li člověk žít naplno, tedy nežije jen jako jednotlivec, ale jako společenský tvor. Radost sdílená je totiž dvojnásobná, a bolest sdílená je zase poloviční. Proto člověk promítá výsledky své vnitřní duchovní zkušenosti také navenek - směrem k ostatním lidem, a k celému životnímu prostředí. To je přirozený postup, na který se navazuje také v církvi svaté, ale s tím, že církev nás vede dál - k Boží vládě na zemi.

Soustavnost starostlivé péče církve o lidstvo se stále zvětšuje. Proto nás církev svatá častuje víc a více svými sociálně zaměřenými encyklikami a jinými dokumenty. *Naposledy to byla encyklika Centesimus annus. Vydal ji Svatý Otec Jan Pavel II. 1. května 1991.* Proto bychom se měli tímto dokumentem zabývat a prožívat jej se Svatým Otcem. Jedině tak se jeho pravdy stanou součástí naší nejhlubší zkušenosti, a jediné pak se mohou stát součástí každodenních zkušeností těch druhých, a promítnout se do celého životního prostředí Božího lidu.

Začínáme tedy naše úvahy nad encyklikou CENTESIMUS ANNUS. Byla vydána u příležitosti stoletého výročí vydání známé dělnické encykliky RERUM NOVARUM. Vydal ji

Lev XIII. 15. května 1891, ale Svatý Otec využil už začátku měsíce května. Za těch sto let nastala totiž drobná změna také v kalendáři, a 1. květen se slaví jako svátek svatého Josefa, dělníka. Proto Svatý Otec využil již 1. máje k vydání této encykliky.

*Encyklika má šest kapitol, které budeme postupně probírat.* První shrnuje "Podstatné rysy encykliky RERUM NOVARUM", obsahuje jakési ohlédnutí Svatého Otce na posledních sto let. Za těchto sto let došlo totiž k velkým změnám v společenském životě Božího lidu. Církev na tyto změny odpověděla především touto první dělnickou encyklikou. A je třeba provést jakési zhodnocení: jak se tento dokument vyrovnal s dělnickou otázkou, a k jakým účinkům ve společnosti napomohl.

*Druhá kapitola "Na cestě k novým věcem dneška".* Označení "nové věci" je překlad latinského slova. Hospodář se v Písmě svatém chápe jako ten, který vynáší ze své bohaté zásoby věci staré i nové. (Mt 13,52)

Zajímavá je *třetí kapitola* k mimořádně důležitému roku 1979. To je zvláštnost této encykliky, že je zde podán také rozbor tohoto roku, který mnoho znamenal také pro naši vlast.

*Čtvrtá kapitola* se věnuje otázkám soukromého vlastnictví a univerzálnímu určení statků. Svatý Otec zde znovu opakuje důležitou pravdu, zdůrazněnou již v RERUM NOVARUM. Sociální otázka je totiž bez soukromého vlastnictví neřešitelná. Přitom ovšem dlužno si uvědomit, že statky, které jsou lidstvu dány, mají univerzální poslání. Jsou totiž dány lidem, aby sloužily všem. Kdyby však někdo zrušil soukromé vlastnictví, tak vlastně ze všech udělá chudáky. To bylo sice všeobecně objasněno v RERUM NOVARUM, ale zde se to vysvětluje s ohledem na dnešní situaci lidské skupiny.

*Pátá kapitola* se věnuje "státu a kultuře". Stát je dokonalá občanská společnost. (Sv. Tomáš, Summa Theol., I, II, 90,3) Sleduje spravedlivý občanský mír, zaměřený k všestrannému rozvoji všech občanů. (Sv. Tomáš, Summa Th., II, II, 154,4k3) Pravomoc státu, že totiž může nařizovat a zavazovat občany ve svědomí, vyplývá z jejího vnitřního vztahu k řádu absolutních hodnot, majících základ v Bohu.

*Poslední kapitola* vyjadřuje známou myšlenku Jana Pavla II.:

"Člověk je cesta církve." Ovšem zde je zapojena do souvislosti se sociálním učením církve. To je velmi zajímavá věta, která nás překvapila už v jeho encyklice REDEMPTOR HOMINIS. Svatý Otec to ovšem správně vysvětlil. Člověk je totiž doopravdy cesta církve. Bůh se stal člověkem proto, aby člověk našel tajemství svého života v Tajemství Vtěleného Božího Syna.

Sté výročí vyhlášení encykliky RERUM NOVARUM znamená v současné historii církve datum značného významu. Této encyklice byla přiznána výsada, že ji papežové od 40. až do 90. výročí jejího zveřejnění vzpomínali slavnostními dokumenty, které ji připomínaly a zároveň aktualizovali... Chtěl bych ukázat, že hojná míza, která z oněch kořenů vytéká, léty nevyschla, nýbrž že je dokonce ještě plodnější. (Úvod I)

To je hluboce pravdivá myšlenka. Kdybychom totiž vzali nejrůznější starší dokumenty, shledáme, že u některých se pousmějeme, a třeba i podotkneme: Inu, to byly takové dobové, tendenční věci. Přitom si řekneme, že je to teď docela jiné, a mnoho z těch minulých slov pro dnešek nic neznamená. Jenže zde Svatý Otec mluví o hojné míze, která léty nevyschla, ba dokonce je ještě plodnější. To je totiž znak duchovních hodnot, že nestárnou. Různé okolnosti podléhají změnám. Avšak duchovní hodnoty, zejména hodnota evangelia a pak hodnoty mravní zůstávají stále jedinečné. Přesto i ony pochopitelně také přijímají různá zbarvení podle situace, jakou v dějinách procházejí.

Když Svatý Otec zdůrazňuje význam stoletého výročí encykliky RERUM NOVARUM, nejde jen o nějakou nadsázku. Vždyť sto let, které jsou za námi, potvrdily hlubokou pravdu obsaženou v učení této encykliky. Současně se potvrzuje rostoucí soustavnost tohoto učení, které se opírá o evangelium a odkaz sv. Tomáše Akvinského.

Na RERUM NOVARUM navazovaly zejména tyto encykliky a dokumenty:

**v roce 1931** - Encyklika Pia XI. *Quadragesimo anno* (po 40 letech), v roce 1951 - Rozhlasové poselství Pia XII., v roce 1961 - Enc. Jana XIII. *Mater et magistra*, v roce 1967 - Enc. Pavla VI. *Populorum progressio*, v roce 1971 - Apošt. list  
(pokračování na str. 10)

## DUCHOVNÍ KOŘENY SOCIÁLNÍHO UČENÍ CÍRKVE: CENTESIMUS ANNUS

(dokončení ze str. 10)

Pavla VI. Octogesima adveniens,  
v roce 1981 - Enc. Jana Pavla II.  
Laborem exercens,

“Život musí být zaměřen k Onomu Jedinému, který na kříži zemřel za všechny lidi.”

Friedrich Engels krátce před smrtí, cit. “Ateismus - ein Weg?”, str. 170

### JAK TOMU BYLO S BALÍČKY?

Hovořili jsme s českým misionářem P. Zdeňkem Čížkovským, který prožil čtyři desetiletí v Jihoafrické republice. Vzpomínal také na zásilky balíčků, které přicházely do misí od věřících lidí z naší republiky.

Z těchto dárců měli misionáři i domorodci radost. Byl to projev velkodušné lásky desítek našich věřících, kteří se takto snažili pomáhat i za situace, kdy naše koruna nebyla volně směnitelná za západní měny. “Jenomže někdy jsem musel za balíčky zaplatit clo ve větší hodnotě, než jakou měl jejich obsah,” říká P. Zdeněk. “A když máte tisíce lidí a ohlásíte, že budete v neděli něco rozdávat, a dojde třeba jen deset balíčků, tak by devadesát procent farníků odešlo bez něčeho. Tak jsem raději nedával nic a čekal, dokud se balíčků nenahromadilo víc, aby mohl každý něco dostat.” Peněžní dar by ovšem podle zkušeností P. Zdeňka pomohl v misiích víc. Za peníze by bylo možno nakoupit to, čeho bylo skutečně naléhavě zapotřebí.

Některí odesilatelé balíčků z Československa se doslechli o tom, že mnozí misionáři balíčky černochům prodávají. “Ano,” vysvětluje P. Zdeněk. “Musíte však znát mentalitu černocha, který nechce nic zadarmo, neboť v takovém případě se vám cítí být zavázán a má nepřijemný pocit, že po něm později budete za balíček něco chtít. Ale když zaplatí aspoň nějakou symbolickou cenu, která může být zlomkem skutečné hodnoty věci, je to jiné. Já jsem mu dal - on mi dal, jsme vyrovnáni. Nechtěli jsme získávat za balíčky peníze, ale museli jsme vytvořit základní podmínku pro to, aby si Afričané věci vůbec vzali.”

v roce 1987 - Enc. Jana Pavla II. Sollicitudo rei socialis.

Doba, kdy se Svatý Otec opakovaně vrací k sociálním problémům lidstva a k hodnocení významu a účinnosti stávající sociální nauky v té podobě, jak byla pomocí učení sv. Tomáše odvozena z Pisma svatého, se tedy zkracuje. Odtud je patrná rostoucí péče svaté církve

o důsledné vyřešení těchto otázek. A tak i toto samo je vyzývavá a podnětná skutečnost, která nesmí zůstat něčím neosobním. Naopak se musí stát impulsem pro každého křesťana. Každý si ji musí osvojit nejen rozumem, ale také srdcem. Tak se totiž stává živoucí skutečností, jaká prostoupí celé lidstvo jako kvas (1 Kor 5,6) a sůl. (Mt 5,13)

## DEVĚT ŽIVOTNÍCH PRAVIDEL KŘEŠTĀNA

1. Denně medituj o učení a životě Ježíše Krista!
2. Mysli stále na to, že program nenásilí hledá jako svůj cíl spravedlnost a smíření, nikoli vítězství!
3. Jdi a mluv plný lásky, neboť Bůh je láska!
4. Denně se modli, aby Bůh tě mohl použít jako nástroj k osvo-

bození všech lidí!

5. Obětuj svá osobní přání ve prospěch toho, aby všichni lidé mohli být svobodní!
6. Zachovej nejen v jednání s přáteli, ale i s nepřáteli pravidla slušnosti!
7. Usiluj o to, abys bližním a světu sloužil!
8. Zdržuj se jakéhokoliv násilí v činech, řeči a myšlenkách!
9. Snaž se o to, abys byl duchovně i tělesně zdrav!

Ošetřovatelka F. A. Voltaira, hlavního představitele protikřesťanského osvícenství ve Francii:

“Za všechny peníze světa bych už nechtěla vidět žádného nevěřícího umírat.”

**Martin Luther King,** černošský baptistický kazatel v USA, aktivista hnutí za rovnoprávnost černochů, v květnu r. 1968 zavražděn v Memphisu

## KDY LZE PŘIJÍMAT PODOBOJÍ?

Při svatbě mého syna udělil kněz sv. přijímání pod obojí jen novomanželům. Proč jiní nemohli přijímat tímž způsobem?

D. M., Jižní Morava

“Pokoncilní dokumenty Svatého stolce uvádějí jmenovitě případy, kdy je možno se svolením biskupa podat sv. přijímání podobojí. Jde o:

- \* dospělé novokřtěnce, kteří při mši sv. přijímají svátost křtu;
- \* biřmovance, kteří při mši svatě přijímají svátost biřmování;
- \* novomanžele při svatební mši svaté;
- \* jáhny, kteří při mši svaté přijímají jáhenské svěcení;
- \* řeholníky a řeholnice, skládající při mši svaté sliby;
- \* nemocné, pokud mše svatá je sloužena u nich v domě; při ní mohou přijímat podobojí všichni, kteří jsou na této mši svaté přítomni;
- \* všechny, kteří při mši svaté vykonávají některou z liturgických funkcí (lektor, akolyta);
- \* účastníky duchovních cvičení a jiných duchovních setkání, pokud

mše svatá je sloužena výhradně pro ně;

- \* rodiče, příbuzné a dobrodince novokněze při primiční mši svaté;
- \* rodiče, kmotry, manželského partnera a katechety novokřtěnce při mši svaté, s níž je křest spojen.

Biskupské konference mohou stanovit ještě další případy, kdy lze povolit přijímání pod obojí způsobou.”

Otec Antonín

“Přijímám smrt jako pokání za všechno bezpráví, jehož jsem se dopustil. Ale mám důvěru, že Boží milosrdenství také nás ještě zachrání.”

Hans Frank, nacistický válečný zločinec před popravou, cit. H. Wesseling: Was seid ihr traurig

## “...přeji si, abych byla věděla o potratu tolik, kolik vím dnes.”

Přeji si, abych byla před pár lety věděla o potratu tolik, kolik vím dnes. Ve svých osmnácti letech jsem otěhotněla a tak jako mnoho jiných děvčat jsem si zašla do střediska “Plánovaného rodičovství” (Planned Parenthood) udělat těhotenský test. Otec (který je nyní můj manželem) trval na potratu. Já jsem chtěla mít dítě. Byla jsem tak zděšená, že jsem to dokonce neřekla rodičům. Poradce “Plánovaného rodičovství” mne také naváděl k potratu. Toto mě ponechávalo v pocitech osamocení a bezmoci.

V přípravné skupině před potratem jsem se necítila normálně, protože jsem chtěla mít své dítě. Neschopná odolat tomu nátlaku jsem prodělala potrat.

Můj manžel si později uvědomil, co udělal a oba jsme toho od té doby litovali. Kladla jsem si otázky, jako např.: “Jakého pohlaví bylo dítě, které jsem zničila” nebo “V co by bylo vyrostlo?” Nyní si uvědomuji, že jsem zabila dítě, dítě, které se ve mně od početí pohybovalo, jemuž tlouklo srdce a mělo vyvinuté vnitřní orgány.

Jako křesťanka jsem pochopila, že potrat je v Božích očích špatný a že musím nést odpovědnost za své jednání. Uvědomila jsem si, že tento Bůh byl v té době se mnou a chtěl mi dát svou sílu, aby mi pomáhala v mém těhotenství. Byla jsem příliš vystrašená na to, abych sáhla po Jeho ruce. Můj manžel a já jsme prosili za Boží odpuštění a On nám odpustil. Jestliže jsi měla nějaký potrat, On se stará, miluje a chce ti odpustit.

- Jerri -

# PŘEKONÁVÁNÍ POTRATU

## Jsi zraněná, protože jsi byla na potratu?

Jestliže nyní víš více než když se to stalo, můžeš z toho zážitku pociťovat tíživou vinu. Možná je to dokonce horší - do okamžiku emočního vyprázdnění pocitů. Můžeš se cítit sama za sebe hrozně kvůli tomu, co jsi udělala; pociťovat zlost, depresi nebo dokonce zatrpkllost vůči doktorům, poradcům, partnerovi nebo rodičům, kteří tě do toho “tlačili”.

Ať prožíváš jakoukoliv bolest - nejsi sama. Mnoho žen zápasí se stejným strachem. Některé, jako Jerri, se svými těžkostmi propracovaly a našly naději obrátit zoufalou situaci naruby.

Zármutek, který můžeš pociťovat, je jasným znamením, že se díváš tváří v tvář skutečnosti a nepotlačuješ pocity, které budou čím dál

horší, až se v tobě zahníždí. Prvním krokem, jak se uzdravit z emočního zranění, je přijmout, že rána existuje a uvědomit si příčinu této rány. Mohla jsi být přemluvena doktorem, propotratovými poradci nebo jinými pracovníky “rodinného plánování”, takže zármutek, který cítíš, je normální. Mohla jsi se cítit pošetilá, sobecká nebo prostě zmatená z těch všech věcí.

## Zármutek, který cítíš, není nenormální!

Je to ve skutečnosti normální. Když otěhotníš, tvé tělo se biologicky a emocionálně připravuje na dítě. Když je dítě odstraněno pryč, procesy přípravy jsou přerušeny a ztráta je cítit.

Život je dar od Boha. Bůh Stvořitel všeho života. Nenarozené dítě je jedinečným výrazem Boží tvořivé schopnosti, mající právě tolik života v děloze jako v dospělosti. Od doby, kdy nám Bůh přikázal neníčit život, který byl stvořen (Ex 21;13), potrat je hřích, ale myšlenky evangelia pokračují.

Hřích nás odděluje od Boha, nedovoluje nám přijmout, co Bůh v životě pro nás má. Ježíš Kristus proto zemřel na kříži, abychom měli možnost, jak se osvobodit z moci hříchu a sjednotit se opět s Bohem. Ježíš řekl: “Já jsem ta cesta, pravda i život” (Jan 14;6). Vložíme-li naši naději do skutečnosti, že Ježíš je “ta cesta”, můžeme Ho učinit Pánem

(pravidlem) našeho života. Až poté, co jemu přenecháme kontrolu nad naším životem, může On s tím něco dělat. Ježíš řekl: “Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej” (Matouš 16;24,25).

Bůh není na tebe rozzlobený nebo rozzlobený kvůli tomu, že jsi potratila své dítě nebo pro cokoli jiného, co jsi udělala (nezáleží na tom, jak zlé to podle tebe je). Bůh nenávidí hřích, ale On miluje lidi a touží jim hřích odpustit. Stojí s otevřenou náručí, aby tě přijal a odpustil ti. Chce ti dát sílu žít čistý život, oprostěný od viny a ostudy.

Jestliže jsi potratila dítě nebo nabádala někoho to tak udělat, Bůh ti odpustí právě teď, když ho o to požádáš. Bible říká: “Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy

odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti” (1 Jan;9).

Skrze Boží odpuštění můžeš prožít pravou svobodu od čehokoliv, co tě trápí. Přijetím Božího odpuštění do svého života se můžeš obrátit a rozšířit toto odpuštění na každého, vůči komu cítíš zlost nebo odpor pro to, že ti pomohl ke vzniku tvých problémů. Nech Boha, aby tě provedl tímto uzdravovacím procesem. Můžeš mít ze sebe dobrý pocit a ideál nového života pokoje a plnosti může být tvůj.

**Uvědomujeme si, že při práci se svými pocity někdy můžeš potřebovat někoho, s kým si můžeš pohovořit. Ve všech našich diecézích se připravují poradny, kam můžeš zajet nebo si zatelefonovat. Adresy a telefonní čísla oznámíme snad již v příštím čísle.**

# KATECHISMUS VE VÝVOJI DĚJIN

Katechismus, jak učí Sv. Otec Jan Pavel II., je autoritativním souborem článků, který má sloužit především poslání Církve hlásat Evangelium, kterým ji pověřil Kristus. Katechismus vyjadřuje společnou víru Církve. Ta je důležitější než sebe více zajímavé mínění soukromých osob včetně mínění teologů.

V křesťanském starověku byla jménem "katechismus" označována výuka katechumenů, ve středověku obecně náboženská výuka. Katechismus znamenal ústní vyučování (podle řeckého "katechein"). Byl spojen se svátostným životem, ke konci středověku znamenal pouze liturgickou činnost spojenou s přípravou na křest.

Přechod od ústní formy k formě písemné se udal až v 16. století v souvislosti s Tridentským koncilem. R. 1566 z iniciativy sv. Karla Boromejského vyšel tzv. Římský katechismus potvrzený papežem Piem V. Později ještě byly vydány katechismy sv. Petra Canisia a sv. Roberta Bellarmina. Římský katechismus sv. Pia V. představoval celá dlouhá staletí podklad pro všechny kate-

chismy katolické církve. Byl založen na principu otázek a odpovědí. První vatikánský koncil r. 1869-70 vydal ještě pokyn k rozlišení tzv. Malého a Velkého katechismu. Malý byl určen pro žáky, Velký pro katechety.

Po Druhém vatikánském koncilu došlo v Holandsku a Německu k vydání několika kontroverzních katechismů, obsahujících bludy a proto římskou Kongregací pro doktrínu víry neschválených. Péči nynějšího Sv. Otce a prefekta Kongregace pro doktrínu víry kardinála Josefa

Ratzingera se začalo pracovat na novém katechismu, opřeném o Druhý vatikánský koncil a důsledně pravověrném. Práce na něm trvaly šest let. Papež Jan Pavel II. potvrdil jeho text svým podpisem 11. října roku 1992. Na jeho český překlad dychtivě čekáme. Francouzská, španělská, německá i polská jazyková oblast už má jeho text k dispozici. Kéž vnese tato autentická nauka Církve jasno i do našich českých poměrů!

-kr-

## KATOLICKÁ CÍRKEV V PŘEHLEDU A ČÍSLECH

Podle nové Papežské ročenky *Annuario Pontificio* 1993, která shrnuje nejnovější data o životě a práci katolické církve na celém světě k 31. prosinci 1992, a jejíž první výtisk odevzdal papeži Janu Pavlu II. 22. února vatikánský státní sekretář kardinál Angelo Sodano, má katolická církev: - 153 kardinálů, z nichž 42 již nemá právo volby papeže, protože přesáhli věkový limit 80 let. Ze 111 kardinálů, oprávněných volit, je v současné době pouze 23 Italů. Nejstarším kardinálem je kuriální kardinál Ferdinando Giuseppe Antonelli, který oslaví v červenci 97 let. Poslední jmenování kardinálů bylo 28. června 1991, kdy papež Jan Pavel II. jmenoval 22 nových kardinálů.

- 4091 biskupů, z nichž je 2317 diecézních, 1051 titulárních a 723 emeritních (na odpočinku).

- V minulém roce jmenoval papež Jan Pavel II. 144 nových biskupů.

- V roce 1991 bylo na světě 404 031 kněží, z toho 64 % diecézních a 36 % řeholních. Za zmínku jistě stojí skutečnost, že poprvé od roku 1978 zaznamenala katolická církev vzrůst počtu kněží. Podle *Annuario Pontificio* 1993 je rozvrstvení

katolických kněží následující: 55 % jich žije v Evropě, 29 % v Americe, 8 % v Asii, 6,5 % v Africe a jedno a půl procenta v Oceánii. Největší přírůstek diecézních kněží zaznamenala Severní Amerika a Evropa.

- V roce 1992 navázal Svatý stolec rekordní počet diplomatických styků - s 18 novými státy (Arménie, Ázerbajdžán, Gruzie, Moldavsko, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Kazachstán, Kirgizie, Mexiko, Mongolsko, Nauru, Svazijsko, Ukrajina, Uzbekistán, Slovensko a Česká republika).

Nová Papežská ročenka *Annuario Pontificio* 1993 zaznamenává všechny změny, které nastaly během minulého roku v katolické církvi. Nejdůležitější z nich byla bezesporu březnová reorganizace hranic polských diecézí, během které vzniklo dalších 13 nových diecézí na území Polské republiky, a pak reorganizace církevního života v bývalé komunistické Albánii, kde v závěru minulého roku papež Jan Pavel II. jmenoval čtyři nové biskupy, které osobně vysvětil při své letošní dubnové návštěvě v této bývalé "první ateistické zemi světa".

-JP-

### Otázky - odpovědi:

## JMÉNO NAŠEHO BOHA

*Setkala jsem se ve vlaku se Svědky Jehovovými. Přesvědčovali mne citáty z Písma svatého, že prý my katolíci jsme zfalšovali jméno našeho Boha. Nikde prý nestojí, že On je trojjediný, jeho pravé a jediné jméno prý zní Jehova. Jak je to ve skutečnosti?*

*Čtenářka z Vyškova*

"Jehova nebo Jahve - hebrejščina nám zanechala tento název jako JHV bez samohlásek, není známo tedy, jak přesně zněl - se překládá slovy "Jsem, který jsem". Tak se nazval Bůh, když se zjevil Mojžíšovi v hořícím keří (Ex 3,14). Toto jméno vyvolávalo u Židů posvátnou úctu, takže se ho báli vyslovit. Vyslovoval je v podstatě pouze velekněz, když vstupoval do velesvatyně. Zbožní Židé používali názvu "Adonaj" nebo "Elohim", což se do řečtiny překládalo jako "Kyrios", čili "Pán". Na mnoha místech Nového zákona je tak nazván Ježíš Kristus. U sv. Jana

na třech místech vztahuje na sebe titul JHV (Jehova, Jahve, tedy "Jsem, který jsem"). Jedná se o kapitoly 8,24,58, dále 13,19 a 18,6. V závěru Evangelia sv. Matouše je pak naprosto jasně a bez nejmenších pochyb sděleno novozákonní jméno Boží: "Jděte, učte všechny národy a křtíte je ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého" (Mat 28,18-20). Neobstojí tedy

tvrzení jehovistů, že v Písmě sv. není žádného podkladu pro učení o Nejsvětější Trojici. Daly by se uvést ještě citáty ze sv. Pavla a mnoho dalších, nicméně závěr Evangelia sv. Matouše hovoří nejasněji a nejvýstižněji, že skutečně a pravé jméno Boha v Novém Zákoně je jméno Boha trojjediného: Otec, Syn a Duch svatý."

*Otec Antonín*

"Já jsem vaše nebeská Matka. Nechte se mnou vést, přemilí synové, k dokonalému uskutečnění mého mateřského plánu.

*Je to plán nepřátelství.*

"Nepřátelství položí mezi tebou a Ženou, mezi potomstvem tvým a jejím."

Tak pravil o mně Pán, když se obrátil na hada, potom co jeho prostřednictvím vstoupil hřích do počátku lidských dějin. Nepřátelství mezi mnou a satanem, mezi Ženou a hadem, mezi mým šikem a jeho šikem, mezi milostí a hřichem.

Aby člověk mohl jít po mé cestě, nesmí dělat žádný kompromis se zlem, neboť tato cesta se vine jen územím nepřátelství mezi těmito dvěma protichůdnými skutečnostmi. Můj Syn Ježíš se stal znamením tohoto odporu a byl vám dán Otcem k záchraně a pádu mnohých.

Dnes prožíváte temné doby, neboť člověk se pokouší všemožným způsobem dosáhnout kompromisu mezi Bohem a satanem, mezi dobrem a zlem, mezi Duchem Ježíšovým a duchem světa. Mnozí jsou v nebezpečí, že se stanou obětí toho všeobecného zmatku a též v mé církvi by se chtěl rozšířit falešný duch, který není duchem Ježíšovým,

duchem Syna Božího.

Jako neviditelný jedovatý mrak se šíří duch směřování Boha a světa a skutečně dochází k tomu, že se Božím Slovu odnímá platnost tím, že se hlásání evangelia olupuje o svou sílu.

*Je to plán Boje!*

Podporování mnou a jdouce po cestě, kterou vám naznačil Ježíš, musíte bojovat proti Zlému, proti hříchu, proti bludu a nevěrnosti.

## MŮJ PLÁN

Jsem-li božskou výsadou uchráněna každého hříchu, i dědičného, je to také proto, že jsem Nejsvětější Trojici určena za Vůdkyni v tomto strašném boji, který zahrne nebe i zemi, nebeské i pozemské duchy. Je to velký a stálý boj, často neviditelný, a v této době se stal všeobecným.

Apokalypsa mě ohlašuje jako "Ženu oděnou sluncem", která vede boj proti "rudému draku" a proti všem jeho přívržencům. Chcete-li se podílet na mém plánu, musíte bo-

jovat, mé děti, synové Matky - Vůdkyně.

Bojujte proti hříchu a proti kompromisům zbraní modlitby a utrpení.

Skrytě a v důvěře, v pokorném plnění svých každodenních povinností, v dokonalém následování Ježíše, v chudobě a v pohrdání světem i sebou samými, bojujte tento boj každý den spolu se mnou!

*Je to plán vítězství!*

Po nynějším triumfu zla, kterému se podařilo ovládnout svět, nakonec bude vítězství patřit jen mému Synu Ježíšovi.

On je jediný vítěz!

Závěr velikého boje, který prožíváte, bude slavné království pokoje a dobra, spravedlnosti a svatosti. A toto království se obnoví ve světě a zazáří v srdci všech.

Tak se naplní plán nepřátelství, plán boje a vítězství v triumfu mého Neuposkvrněného Srdce."

*(Z knihy "Kněžím, přemilým synům Panny Marie", kterou rozesílá Středisko MKH, Černochova 7, PSČ 771 00 Olomouc.*

*Knih je vytištěna nekomerčně, je určena kněžím a věřícím, kterým leží na srdci záchrana duší.)*

## ANTIKONCEPCE SCHVÁLENÁ PAPEŽEM?

Způsoby předcházení neplánovaného početí je možno posuzovat podle různých kritérií. Pokud manželé používají pouze přirozené, vrozené dispozice ženy a neuskutečňují během pohlavního styku a ani před ním nebo po něm žádná opatření směřující k zábraně početí, hovoříme o metodách přirozených.

Přirozené metody plánovaného rodičovství byly v posledních desetiletích natolik dobře propracovány, že se například symptotermální metoda počítá mezi vůbec nejspolehlivější způsoby předcházení nechtěného početí. Přirozené metody jsou jediným způsobem řízení početí, který je současně velmi spolehlivý a zcela zdravotně neškodný. Na sledování známek ovulace, včetně změn bazální teploty, si žena zpravidla rychle navykne a přijímá je jako jiné požadavky moderní hygieny. A také jako daň za spolehlivost a zdravotní neškodnost zvoleného způsobu regulace početí.

V poslední době se ovšem u nás objevují návody na mnohem jednodušší způsob určování plodných

a neplodných období v životě ženy. S odvoláním na "moderní" poznatky různí výrobci i zprostředkovatelé nabízejí přístroj téměř zázračný. Ženy se prý nemusí zatěžovat měřením bazální teploty nebo pozorováním hlenu. Postačí nanést slinu (případně hlen ze vstupu do rodidel) na podložní skličko, podívat se na ni přes "mikroskop" a žena hned ví, zda v daném okamžiku je či není plodná. Jeden z podnikavců nešetřil svou námahou a na mnohé farní úřady rozeslal letáček, ve kterém nejen vychvaluje jím distribuovaný výrobek, ale také uvádí, že jde o metodu "schválenou" samotným papežem.

O co opravdu jde? Skutečnost, že hlen vyměšovaný žlázkami děložního hrdla v období ovulace vytváří při pozorování pod mikroskopem obraz připomínající listy kapradí, je známá více než 50 let. Nejde tedy o žádnou novinku. Během menstruačního cyklu se u ženy mění obsah hormonů a solí nejen v krvi, ale i v jiných tělesných tekutinách, včetně slin. Jestliže se manželé snaží dosáhnout

početí, může pro ně být pozorování slin zvětšovací sklem užitečné. Pro využití k zábraně početí však jde o způsob zcela nespolehlivý a nevhodný.

Přístroje, které bývají u nás nabízeny pod názvem "mikroskop", "minitester", "PC 2000" nebo "Lady test" a podobně, jsou v podstatě zvětšovací sklem (lupou) - někdy s žárovečkou, jindy bez ní. Prodejní cena přístrojů mnohonásobně převyšuje skutečnou výrobní hodnotu výrobku a pohybuje se od 400 do 1500 korun. Někteří výrobci se netají tím, že mikroskopy jim mají vynahradit finanční ztrátu z jiné výroby.

Institut pro odpovědné rodičovství v Brně uskutečnil studii, ve které ženy používající symptotermální metodu plánovaného rodičovství po určité době vyšetřovaly také sliny pomocí "mikroskopu". Výsledek je jednoznačný: pro předcházení neplánovaného početí je vyšetřování slin zvětšovací sklem zcela nevhodné a nespolehlivé.

*Doc. MUDr. Květoslav Šipr, CSc.*

# RADOSTI A ÚSKALÍ SEXUALITY

David Prentis

Jde o široké téma, ze kterého vyberu jen malou část. Prostě budu mluvit trochu o své práci.

Učíme s manželkou přirozené plánované rodičovství (dále jen PPR). Jsme zástupci mezinárodní křesťanské organizace The Couple to Couple League (Liga pár páru). Ten název znamená, že manželské páry učí jiné manželské a zasnoubené páry. Vlastně jsem farářem skotské reformované církve, a někdo by mohl myslet, proč v tom případě dělám právě tuto práci. Dělán ji, protože ji považuji za důležitou. Na jedné straně vidím špatné následky antikoncepce, např. rozvody a potraty, a na druhé straně pozitivní vliv PPR na manželské vztahy. Tak je to věc pastorační a konečně i teologická. To neví každý. Katolická církev to jako celek ví, ovšem mnoho jejích členů ne; evangelici většinou ne a nevěřící ještě méně.

*Když mluvíme o antikoncepci a PPR, jsou dva způsoby, jak lidé mylně chápou tuto problematiku:*

1) Myslí, že používání antikoncepce je úplně v pořádku vůbec, anebo, když jsou katolíci, myslí, že je to jenom "peccadillo" - malý a nedůležitý hřích, který se dá za skoro každé okolnosti omluvit.

2) Myslí, že PPR není praktickou možností pro normální lidi.

Výsledkem toho je, že ani mnozí katolíci neberou vážně učení Církve. Na Západě, v Evropě a v USA používají PPR na regulaci počtů asi pouze 4% katolických manželů; ostatní používají antikoncepci nebo jsou sterilizováni. Možná, že situace tady je trochu lepší, ale není ideální. Vypadá to, že je Církev kvůli takové hromadné neposlušnosti v krizové situaci, nehledě na záporný vliv antikoncepční praxe na život rodin a na viru.

**1) Proč je antikoncepční praxe vážným hříchem, což je stálým učení katolické církve? (Pius XI. Casti connubii, 1930, § 56). Jak tomu můžeme rozumět?**

a) V I. Mojžišově 1,27 čteme: "Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, muže a ženu je stvořil."

To je zvláštní věc: člověk je

stvořen v obrazu Božím. Je obrazem Boha. To znamená, že člověk je v určitém smyslu svatý, jako je svatý Bůh. Je nedotknutelný. Nesmíme ho zabít. Nesmíme s ním manipulovat. Musíme ho v jeho bytosti respektovat. Je to pozoruhodné, že Písmo se zmiňuje, že Pán Bůh stvořil člověka jako muže a ženu. To znamená, že lidská sexualita nějak k tomu obrazu Božimu patří. Je to jasné, že nesmíme lidskou sexualitu měnit a s ní manipulovat. Ale to je právě, co dělá antikoncepce. Ten, kdo používá antikoncepci, odmítá lidskou plodnost v cyklické formě, jak ji stvořil Bůh. Chce mít svou plodnost sám pod kontrolou. Chce, aby svou plodnost mohl ovládat jako vypínač světla, kde to světlo je ovšem víc vypnuté než zapnuté. Chce udělat jiného člověka, než ho Pán Bůh stvořil. Ale bytost člověka je spojená s bytostí Boha, protože Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. Když člověk odmítá sebe, jak ho Bůh stvořil, to logicky znamená, že odmítá Boha Stvořitele; a navíc, když udělá člověka jiného, než ho Bůh stvořil, udělá si jiného boha, k jehož obrazu je ten jiný člověk stvořen. Ten jiný bůh nemůže být pravý Bůh. Je modlou. Modlářství je vážná věc. Pravý Bůh je milosrdný; nechce od člověka, co nemůže dávat. Modla o to nedbá. Chce oběti. Chce krev. Jak Bible o tom svědčí, bývají oběti slabí lidé, totiž děti. Modla vyžaduje oběti; nikdy není spokojena. Oběťmi modly, ztělesněné antikoncepční mentalitou, jsou potracené děti. Antikoncepce je důvodem, proč je dnes tolik potratů.

b) Pro další argument se podívejme na základní biblickou větu o manželství (I. Mojžišova 2,24): "Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem." Poslední část věty "a stanou se jedním tělem" znamená nejen, ale přece zvlášť: pohlavní styk. Je to nejbližší a nejintimnější způsob vyjádření lidského vztahu. A protože vyjadřuje vzájemnou důvěru a lásku a úplné dávání se navzájem, má správné místo pouze ve vztahu manželství, kde existuje mezi manželi slib věrnosti na celý život. Celistvost každého vyskytu toho činu pohlavního styku je důležitá.

Ale antikoncepce poruší tu celistvost. Manželé, kteří používají antikoncepci, si říkají navzájem: "Já tě úplně přijímám, ovšem s výjimkou tvé plodnosti. Tu nechci." To je přece urážlivé, jako kdyby muž své manželce říkal: "Já tě mám rád, ale tvůj křivý nos mě děsí." Když ji má opravdu rád, naučí se mít rád i její křivý nos! A navíc, plodnost není škvrna jako křivý nos; není nemoc, nýbrž krásný dar, kterým nám Bůh umožňuje účast na jeho tvořivé práci. Používáním antikoncepce odmítají manželé navzájem svou plodnost a tím objektivně sami sebe, i když o tom nevědí a ani to nechťejí. To znamená, že ten čin, který Pán Bůh dal manželům, aby se mohli k sobě vázat, ve skutečnosti pravidelně bývá způsobem vzájemného odmítání skrze antikoncepci. Proto antikoncepce kazí manželské vztahy a proto je dneska tolik rozvodů.

c) Ještě jeden argument. Jídlo je pro lidský život potřeba. Bez jídla umřeme. Proto jíme. Ale to není všechno. Pokud je kuchař dobrý, chutná nám to jídlo. Máme z toho požitek. To je v pořádku. Jak je Pán Bůh dobrotivý, že udělá takový základní životní proces i zábavou! Ale starým Římanům to nestačilo. Chtěli si zvýšit požitek z jídla. Normální člověk ji tolik, až mu to stačí. Pak musí přestat. Ale staří Římané po hostině strkali do krku péro, aby zvraceli a mohli znovu začít jíst. Máme pocit, že je to perverzní. S antikoncepcí je to podobné. Z biologického hlediska má pohlavní styk funkci rozmnožování lidstva. Dobrotivý Pán Bůh udělal ten pohlavní styk hezkým požitkem asi proto, aby se to rozmnožování lidstva opravdu stalo. Ale lidé chtějí požitek bez potomstva; chtějí se jen bavit, bez zodpovědnosti. Proto skrze antikoncepci ošidí čin pohlavního styku o jeho základní funkci a zruší jeho celistvost a poctivost. Je to stejná perverzita jako to péro u starých Římanů. Byl to dokonce Sigmund Freud, který definoval jako sexuální perverzní takovou pohlavní činnost, která vysloveně vyloučí možnost plodnosti (Sigmund Freud: A General Introduction to Psycho-Analysis, New York 1935, str. 227). Je jasné, že antikoncepce spadá pod tuto

definici, ale PPR ne. Praxe PPR nevyloučí vysloveně možnost početí. U přirozených metod žena pouze pozoruje příznaky plodnosti. Když manželé nechtějí počít dítě, prostě nemají styk. A když v neplodné době mají styk, nedělají nic proti plození dítěte; prostě používají to od Boha darované neplodné období. To je velký rozdíl.

2) Ale teď přijdu na druhou otázku, jestli je PPR praktickou možností pro normální lidi. Bývají zásadně dvě námitky.

a) Spolehlivost. Je ta metoda spolehlivá? Ano. Naše symptotermální metoda má pro motivované páry, které chtějí předejít těhotenství, 99% spolehlivost. (To znamená, když 100 párů používá metodu na jeden rok, aby předešly těhotenství, jenom jedna žena za tu dobu otěhotní.) Má alespoň stejnou spolehlivost jako všechny ostatní běžné metody, ne-li lepší. To není jen můj osobní názor; má vědecký podklad, uznaný Světovou zdravotnickou organizací. Jenomže to většina lékařů, dokonce gynekologů, neví. Často ani nemají zájem. A ta metoda je krásně flexibilní. Manželé, kteří chtějí docílit těhotenství a mají s tím potíže, mohou pomocí metody vyhledat nejplodnější dobu. Na druhé straně někdy lékař určí, že žena ze zdravotních důvodů nesmí přijít do jiného stavu. Doporučuje, anebo spíš tlačí na ženu, aby se nechala sterilizovat. To není nutné. Manželé mohou zpřísnit pravidla, což znamená trochu víc abstinence, a budou mít stejnou úroveň spolehlivosti jako sterilizace. Ale tím přijdeme na druhou námitku proti PPR.

b) Abstinence. Když manželé chtějí předejít těhotenství, musí každý cyklus držet asi 10 až 14 dní abstinence. Někteří myslí, že je to příliš vysoká cena, a chtějí raději něco pohodlnějšího, třeba prášky. Podle dnešní propagandy v televizi, ve filmech a časopisech by člověk myslel, že je abstinence pro zdravého normálního smrtelníka nemožná. Ale to je lež. Je možné, aby člověk, třeba kněz, vydržel celý život bez pohlavního styku. Je také možné a normální, aby manželé, i když mají společné lůžko, zachovávali delší dobu abstinenci, aniž by tím onemocněli. Jsou i jiná období potřebná zdrženlivosti, jako při nemoci nebo když jeden z manželů je na cestách. Lékaři přikáží často jako samozřejmost abstinenci šesti týdnů před porodem a šesti týdnů potom,

celkem tři měsíců, i když tak dlouhá doba abstinence nebývá potřeba.

Problém není tolik v tom, že manželé nemohou vydržet abstinenci, ale že nechtějí. Častěji mají takový přístup muži. Možná, že má muž představu, že má podat výkon a chce dokázat své ženě a sobě své mužství. Anebo je prostě sobecký a nechce se ovládat. V každé oblasti života je nutné sebeovládání. Jen v sexualitě prý ne? Proč vlastně? Nejsme zvířata; jsme lidé. Schopnost ovládat se patří k lidským vlastnostem. Silný muž je ten, který má vnitřní svobodu a schopnost se ovládat a nemusí podléhat svému pohlavnímu pudu.

Mnozí katolíci jsou věrní učení Církve, ale mají představu, že abstinence je prostě něco, co musí vydržet jako nutné zlo. Nevidí v ní vůbec nic dobrého. Je pravda, že abstinence může být někdy pro některé manžele těžkou dobou. Víc-krát jsme zažili, že jsem musel jet týden pryč na služební cestu, právě když měla končit doba abstinence. Tomu říkáme "zákon schválnosti" a považujeme to za Boží vtip. Hlavně to bereme s humorem a nenecháme se tím rozčilovat.

Ale jinak jsme zjistili, že dobu abstinence - a to učíme pravidelně v kursech Ligy - můžeme prožít pozitivním a radostným způsobem. Zkoušíme praktikovat to, čemu říkáme "tvořivá zdrženlivost". Není to samozřejmé. Manželé se to učí celý život. My s manželkou se stále učíme a stojí to za to.

Každý člověk si potřebuje někdy odpočinout. Musí nabrat nové síly. V každodenním životě nemůžeme pracovat 24 hodin denně. Potřebujeme přestávky na jídlo a odpočinek. I v pohlavním životě potřebujeme přestávky, abychom mohli načerpat nové síly. K tomu může sloužit doba abstinence.

Další poznání je, že i něco radostného nemůžeme do nekonečna opakovat. Vánoce jsou hezké. Těšíme se na ně a na všechno kolem toho, i na tu slavnostní hostinu. V Anglii jíme k vánocům krocana; když je to velký pták, vydrží týden a pak už ho nechceme ani vidět. Stačí nám to až do příštích vánoc. Stejně bychom nechtěli každý den jahody se šlehačkou anebo chodit každý den do divadla anebo na koncert. Podobně je to i s pohlavním životem v manželství. Když člověk má něčeho moc, může se nudit. Když manželé mají příliš častý normální styk, mohou se nudit a

přijdou do pokušení vyzkoušet nové, i perverzní způsoby, aby měli změnu. Když mají přestávky, když mají svůj řád, přijdou zase k sobě občerstvení.

Tak co mají dělat v době abstinence? Nemají se sobě navzájem vyhýbat, ani tělesně ne. Nemají se zbytečně dráždit tak, že by pak měli potíže se ovládnout anebo zbytečnou frustraci, ale jemná fyzická gesta jsou na místě. Každý pár se naučí, co je pro ně vhodné.

A jinak by měli namáhat svou fantazii vymýšlet jiné, nepohlavní způsoby, jak si vzájemně ukazovat lásku. Když manželé mají štěstí, že žili před svatbou cudně, mohou se pamatovat na dobu dvoření, kdy si všelijakými drobnými způsoby ukazovali, jak se mají rádi. Doba dvoření bývá hezká. Manželé nemusí myslet, že se nedá opakovat to, co bylo v minulosti. Doba abstinence mohou právě proměnit na dobu dvoření a dobu pohlavní aktivity na libánky. Tak mohou mít dvoření a libánky ne jednou za život, ale každý měsíc.

A když v době abstinence musí vynechat pohlavní styk, mají čas na jiné věci. Je to právě vhodná doba na pěstování společných koníčků, mohou spolu mluvit, mohou spolu číst, spolu se modlit. Tím bude život bohatší.

Mluvit spolu je moc důležité. Tím, jak spolu mluví o hodnocení záznamů, o své plodnosti, učí se spolu mluvit o intimních věcech. Roste komunikace a celkový manžel-ský vztah. Je pravda, že lidé, kteří správně praktikují přirozené způsoby regulace početí, skoro nemají rozvody. Uživatelé metody stále svědčí o tom, jak ten způsob života zlepšil jejich vztah. V USA je všeobecná rozvodovost 50%, ale u učitelů Ligy jen asi 1%. To je velice významný fakt. Kdyby většina obyvatelstva začala používat jen přirozené metody, znamenalo by to revoluci v morálním životě národa. A kdyby to dělali třeba jen všichni křesťané, bylo by to veliké svědectví pro křesťanskou viru a její velký význam pro život člověka. Vnitřní život Církve by se obnovil a Církev by rostla. Proto děláme tuto práci v Lize pár páru. Řekněte o tom, prosím, svým přátelům, svým kněžím a biskupům, aby se tyto myšlenky a tento způsob života rozšířily. My jsme ochotni jezdit po republice a když nás někdo pozve, nabízíme kursy.

(Předneseno v nedávném shromáždění v Olomouci.)

# "NĚMÝ VÝKŘIK" V TELEVIZI

Skutečně nelze než ze srdce poděkovat redakci druhého programu naší televize za uvedení filmu "Němý výkřik", zachycujícího průběh potratu s komentářem kdysi ředitele potratové kliniky, dnes předního odpůrce zabíjení nenarozených dětí dr. Bernarda Nathana z USA. Milióny českých diváků tak mohly shlédnout, jak se chová plod v matčině děloze při interrupci, jak se brání, uhýbá, křičí (i když neslyšně). Snad nikdo nemohl mít v té chvíli pochybnost, že tento dvanáctitýdenní plod je opravdovým člověkem. Metafyzika zla je ovšem podivuhodná. Dr. Nathanson uvádí, že fetologie, věda

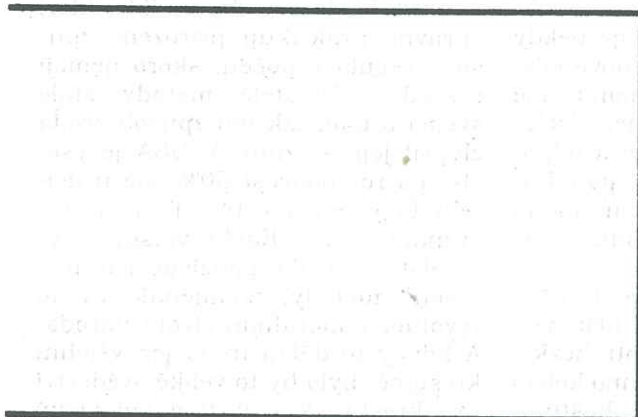
o plodu v matčině lůně, se začala rozvíjet od r. 1970 díky možností ultrazvuku. Tehdy věda jasně dokazuje, že nenarozené dítě je skutečným člověkem. Jak to však, že právě v té době většina vyspělých států uzákonuje interrupce na posměch vědeckým poznatkům? Jak jen je možný takový myšlenkový zkrat, postrádající logiku? Inu, dokazuje jen to, že proti zlu logika a rozumové argumenty neplatí, byť byly sebevíce vědecky podloženy a prokázány. Zlo má svou příčinu někde úplně jinde než v rozumu, proto rozumové zbraně jsou proti němu nedostatečné. Za ním stojí někdo jiný než člověk:

padlý anděl, ďábel. Proti němu nelze bojovat jenom vědou, rozumem, logikou. Ježíš Kristus doporučuje v Evangelii účinnější zbraně: modlitbu a půst. Totéž opakuje dnes Matka Boží ve svých zjeveních. Rozumové a vědecké argumenty ovšem neházejeme do "starého harpádi". Mají svůj význam a díky za třeba jen jedinou duši, která po shlédnutí filmu "Němý výkřik" se definitivně rozhodne porodit dítě, jež předtím chtěla utratit. V celkovém kontextu však musí k přirozeným zbraním rozumu přistoupit zbraně duchovní. V tomto spojení ďábel nebude mít šanci.

-rm-

**SVĚTLO** - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor PhDr. Radomír Malý. Redakce: Mendlovo náměstí 1a, Brno, PSČ 602 00. Administrace: Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní náměstí 24, Olomouc, PSČ 771 00. Telefon redakce 05 / 32 45 85, telefon administrace 068/ 52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.



Postovně uvréváno

Novinové výplatné

Odesílatel:  
Matice cyrilometodějská s.r.o.  
Dolní nám. 24  
771 00 Olomouc